

RAZDALJE FOLKLORISTIČNIH ISKANJ ALI ČAS, KI GA JE ZAZNAMOVAL DR. MARKO TERSEGLAV

MARIJA KLOBČAR IN MARJETA PISK

Pričujoči zvezek *Traditiones* je raziskovalski in prijateljski poklon slovenskemu folkloristu Marku Terseglavu ob njegovi 70-letnici. Ta poklon simbolično opozarja na razpiranja svetov, ki so spremljali življenjsko pot Marka Terseglava, in premišlja odmevnost folklorističnih iskanj: raznorodni niz prispevkov¹ namreč spregovori predvsem o tem, kako globoke so raziskovalske sledi naših predhodnikov in kako je po desetletjih folklorističnega raziskovanja ta veda zaznamovala slovensko družbo.

Sedemdesetletnice rojstva izr. prof. dr. Marka Terseglava se spominjamo v času velikih miselnih razdalj, tako tistih v folkloristiki kot tistih, ki folkloristiko povezujejo s sorodnimi disciplinami ali jo od nje ločujejo. To je čas miselnih razhajanj, ko nekateri folkloristiko umeščajo le še v včerajšnji dan, drugi bi v svetu vedno večje mimobežnosti z njo radi ogradili prostore našega domovanja, tisti, ki raziskovalcem režejo kruh, pa v skladu s sodobnim stanjem v znanosti, predvsem v humanistiki, tudi tej vedi, predvsem v Glasbenonarodopisnem inštitutu, ožijo možnosti raziskovalnega dela.

Čas, ki ga je s svojo navzočnostjo in s svojim delom v slovenski folkloristiki zaznamoval Marko Terseglav, je raziskovanju ponujal svobodnejše miselne svetove. Ne le tiste, ki so zarisovali obzorja vede, temveč tudi tiste znotraj posameznikovih obzorij. Marku Terseglavu je ta svoboda ponujala ustvarjalno sproščenost: v raziskovalnem in pedagoškem delu je neopazno premoščal razdalje med raziskovanjem in raziskovanim, med znanostjo in odzivnostjo v javnosti, med resnobnostjo raziskovalnih svetov in sproščenostjo, ki nevsiljivo odpira vrata.

Raziskovanju slovenskega ljudskega pesemskega izročila se je namreč zavezal v času, ko sta ob izboljševanju življenjske ravni in v ozračju svobodnejše vsakdanje govornice bledela tako izročilo kot njegova družbena odmevnost: v Glasbenonarodopisni inštitut se je vključil leta 1972, po diplomu na slavističnem oddelku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. To je bilo hkrati leto, ko je dotlej samostojni Glasbenonarodopisni inštitut postal »Sekcija za glasbeno narodopisje pri Inštitutu za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti« (Kumer 2000: 25). Ob tej vključitvi je povezovanje, za katero si je takrat prizadevala slovenska etnologija, dobilo boljše možnosti tudi na bolj tradicionalistično razumljenih področjih.

---

¹ Članki Marije Klobčar, Marjetke Golež Kaučič, Marjete Pisk, Rebeke Kunej in Draga Kuneja so nastali v okviru raziskovalnega programa *Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture*, številka P6-0111, ki ga sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije iz državnega proračuna.

Tradicijaskost, kot se je zapisovala v delo Glasbenonarodopisnega inštituta, je bila namreč v sedemdesetih letih 20. stoletja postavljena v kontekst prizadevanj po raziskovanju urbane kulture in delavstva, zaznamovanih s prepletanji vplivov med vasmi in mesti. Na te pobude se je Marko Terseglav ne le odzival, temveč jih je tudi dejavno oblikoval, prostore tega oblikovanja pa je vedno jasneje ponujalo Slovensko etnološko društvo. Kaj je pomenilo to društvo, ki je preseгло ločnice med etnologijo in folkloristiko, načrtane v okvirih Jugoslavije, in katera prizadevanja je zaključil edini skupni kongres jugoslovanskih etnologov in folkloristov leta 1983, v tem zvezku razčlenjuje prispevek Marjete Pisk. V njem je ob analizi družbenih mrež nakazana tudi vloga Marka Terseglava, ob tem pa je poudarjeno spoznanje, da so različna družbena omrežja raziskovalcev iste vede odsev tako kulturnozgodovinskih razmer časa kot izbor posameznih raziskovalcev ali institucij.

Izbira, oprta na široko razprte raziskovalne možnosti, je usmerjala tudi raziskovalno delo Marka Terseglava. Navezovala se je na zarisovanje obzorja sodobne folkloristike, razvidna iz folklorističnega zvezka Literarnega leksikona *Ljudsko pesništvo* (Terseglav 1987), in se je ustavljala ob vnovičnih premislekih zgodnjega zanimanja za slovensko ljudsko pesem oziroma za njeno popularizacijo. V tem okviru je Marko Terseglav poleg Stanka Vraza (1982a) ovrednotil tudi vlogo Franceta Prešerna (1995) in Frana Levstika (1982b), najbolj pa ga je zaposlovalo uredniško delo Karla Štreklja pri izdaji zbirke *Slovenske narodne pesmi* (1984a). Iskal je sorodnosti in razločke med njegovimi pogledi in pogledi Matije Murka (1995a), s kritičnim odnosom, izraženem v poimenovanju »Štrekljev sindrom«, pa je presojal predvsem način izbora pesmi (2001). Premisleki, ki jih v tem zvezku *Traditiones* s stališča družbene vpetosti razbira Marjeta Pisk v prispevku »Socialne mreže v folklorističnem raziskovanju«, te presoje dopolnjujejo s stališča vpetosti Karla Štreklja v mišljenjske svetove njegovega časa.

Zgodovina folkloristične misli na Slovenskem nakazuje nenehno potrebo po preišljanju preteklih raziskovalskih poti in ubiranju novih. Na prezrte vidike prehojenih poti opozarja razprava Marije Klobčar »Vloga Emila Korytky pri spoznavanju slovenskih pesemskih praks« (Klobčar 2017), v kateri je avtorica posebej pozorna na Korytkovo vlogo pri popularizaciji slovenskih ljudskih pesmi in njihovi uvrstitvi v kontekst povezovanja med Slovani. Razprava ovrednoti Korytkovo uredniško delo pri pripravi zbirke *Slovenske pesmi krajnskega naróda*, analizira Korytkova opažanja pesemskih praks na Slovenskem, ki so bila zaradi Vrazovih ocen razvrednotena, v slovenski folkloristiki pa prezrta, in poudarja Korytkove načrte za objavo melodij slovenskih ljudskih pesmi.

Tudi zaradi neuresničenih Korytkovih načrtov so bili začetki folkloristike na Slovenskem bolj povezani z besedo kot nosilko pesemskega izročila, kakor bi bili sicer. Poudarek na besedilih je v veliki meri izviral tudi iz literarne vede oziroma filologije kot izhodiščnim prostorom folkloristike. Teh povezav se je zavedal tudi Marko Terseglav. Pesemsko izročilo, v njegovih teoretskih orisih uokvirjeno s terminom ustno slovstvo, je bilo ob koncu 20. stoletja pogosto vključeno v interdisciplinarne premisleke (Terseglav 1984b), vse bolj pa je bilo deležno pozornosti tudi razmerje med ljudskim in umetnim pesništvom.

Marko Terseglav, Jasna Vidakovič in Matjaž Culiberg v času snemanja v Kortah 6. decembra 1979. (ZRC SAZU, Arhiv GNI). / Marko Terseglav, Jasna Vidakovič and Matjaž Culiberg during field research in Korte, December 6th, 1979 (ZRC SAZU, The Institute of Ethnomusicology Archive).

Marko Terseglav med snemanjem tamburašev iz Sodevcev v Beli krajini 9. julija 1989. (ZRC SAZU, Arhiv GNI) / Marko Terseglav during field recording of the Sodevci tamburitza players in White Carniola, July 9th, 1989 (ZRC SAZU, The Institute of Ethnomusicology Archive).

O prepletanjih z literarnovednimi pogledi, ki so zaposlovali tudi Marka Terseglava (2004), v tem zvezku premišljata Marjetka Golež Kaučič in Maruša Brozovič. Prispevek Marjetke Golež Kaučič »Pomembnost besedila: Detomorilka – iz življenja v pesem in leposlovje« se osredinja na enega redkih baladnih tipov, ki je nastal v urbanem okolju, tj. baladni tip Obsojena detomorilka. Spoznanja Zmage Kumer (1990) o baladi, ki je nastala v drugi polovici 18. stoletja v Ljubljani, članek dopolnjuje z besedilno analizo pesmi, oprto na spoznanja drugih ved, ob tem pa vrednoti pomembnost besedila v razmerju s kontekstom in teksturo. S primerjavo odnosa do žensk, ki so v stiski prestopale meje zakona, ustvarja primerjavo s širšim evropskim prostorom in osvetljuje poznejše literarizacije tega motiva (Golež Kaučič 2017).

Maruša Brozovič v razpravi »Marijina podoba v slovenskih legendarnih in nabožnih ljudskih pesmih«, nastali z enakovredno uporabo metod folkloristike in literarne vede, razbira podobo Božje Matere Marije v omenjenih pesmih, in sicer tako njene človeške lastnosti kot nadzemeljske razsežnosti. Z obravnavo povezav ljudske in avtorske ustvarjalnosti ugotavlja, da medbesedilnost ni eksplicitna, čeprav določeni pesniki zajemajo iz ljudskega izročila (Brozovič 2017).

Literarni prostori, v tem zborniku navzoči z medbesedilnimi poudarki, so sicer oblikovali spoznavni svet Marka Terseglava, vendar so se postopno umikali drugim pogledom, predvsem etnološkim (Terseglav 1979). Te je bilo čutiti v poudarjanju pomena nosilcev pesemskega izročila (Terseglav 1982), širši pogledi pa so odpirali prostor preučevanju sodobne poustvarjalnosti in vnosa pesemskega izročila v mestno okolje. S svetovanjem poustvarjalcem slovenskega ljudskega pesemskega izročila je namreč slovensko ljudsko pesem pomagal ponesti v miselne in doživljajske svetove današnjega dne in pozabljeni pesemski podobi ponujal možnosti sodobne zvočnosti. Ob tem se je odzival na potrebe in vpliv posameznikov ali skupin pevcev ljudskih pesmi, hkrati pa tudi na vplive množične kulture.

Preseganje meja je bilo tudi drugače nevidni usmerjevalec raziskovalne in javne navzočnosti Marka Terseglava. Njegovi premisleki so segli tudi v presoje identitet, vključno z nacionalnimi. Meje dotedanje zagledanosti v samozadostnost nacionalnega je problematiziral z raziskavo o srbskih in hrvaških ljudskih pesmih v Beli krajini: v delu *Uskoška pesemska dediščina Bele krajine* (1996) je namreč presešel nacionalno začrtane svetove, s katerimi se je porajala in združevala slovenska folkloristična misel.

Bela krajina, za raziskovalce pesemskega in glasbenega izročila mikavna že od sredine 19. stoletja, nenehno spodbuja k novičnim pregledom ne le njenega izročila, temveč tudi zanimanja zanjo. Na raziskovalsko zavezanost Marka Terseglava Beli krajini opozarjata dva članka, prvi z analizo zapisov plesne dediščine v tem prostoru, drugi pa s pregledom zvočnega zapisovanja. Članek Rebeke Kunej »Spreminjajoči se teksti in konteksti velikonočnega plesa v Metliki« je namenjen premisleku o vplivih odrskih predstavitev: obravnava tekstualne in kontekstualne spremembe plesa in iger ob veliki noči v Metliki, posebne zaradi povezovanja petja in plesa, in vlogo posameznikov in splošnih družbeno-političnih razmer pri spreminjanju odrskih uprizoritev (Kunej R. 2017).

Povezovanje z belokranjskimi raziskovalskimi prostori Marka Terseglava je narekovalo tudi vsebinsko naravnost članka Draga Kuneja »Pesemsko izročilo Bele krajine na zgodnjih terenskih posnetkih«. S pregledno analizo prehojenih poti zvočnega snemanja v Beli krajini članek zgoščeno predstavlja tisti del raziskovalnega zanimanja za to zvočno krajino, ki je z najneposrednejšo govorico, z zvočnimi posnetki, ohranil njene zvočne svetove. Prispevek predstavlja okoliščine nastanka treh zgodnjih terenskih snemanj, analizira posneti repertoar in okoliščine snemanja in razčlenjuje pomen posnetega gradiva za raziskovanje (Kunej D. 2017).

Zvočnim svetovom Bele krajine je sledil tudi Marko Terseglav, in sicer s pripravo zgoščenk *Bela Krajina in Kostel. Zvočni primeri izvirne ljudske glasbe* (Bela krajina in Kostel 2008), *Pjevaj mi, pjevaj, sokole. Uskoška pesemska dediščina Bele krajine* (Terseglav in Kunej 2010), *Bog daj dobro leto. Ljudska pesemska dediščina Adlešičev* (Kunej in Terseglav 2011), ki so v navezavi na to območje izšle v zbirki Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta.

Medtem ko so meje Bele krajine v zvočnih zapisih jasno zaznavne, so se z delom Marka Terseglava pogosto razpirale moralne in estetske meje folklorističnega raziskovanja. Izdaja zbirke *Klinček lesnikov* je razgrnila dotlej mnogokrat zamolčane ustvarjalne sledi, ki jih je Marko Terseglav z radostjo odkrival (1981). Te sledi je s študijo »Erotične nagajive in kvantarske pesmi« strnila tudi zbirka *Tri prste pod popkom* (2006). Z neobremenjenostjo, s katero se je loteval dotlej prikritih tem, je vedno znova našel odziv pri sogovornikih in slovensko folkloristiko umeščal pod žaromete javnega zanimanja. Ne le zaradi svoje odprtosti, temveč tudi zato, ker je raziskovalne prostore slovenske folkloristike in etnologije napolnjeval s humorjem (2002), ki ne prizna meja.

Radoživosti, kakršno je v znanstvenem delu izžareval Marko Terseglav, v tem zvezku ni. Ne zato, ker bi bile raziskovalcem teme, povezane s humorjem, tuje ali odveč, temveč zato, ker okoliščine, ki usmerjajo raziskovalno delo, prehitro utišajo vsako sproščeno misel na svobodnejše raziskovalne svetove. Glasbenonarodopisni inštitut se namreč že dlje časa spoprijema z učinki za temeljne znanstvene raziskave pogubnega modela (ne)podpore znanosti; zaradi tega so ohromljena tudi nekatera področja dela, med drugim tudi terenska snemanja, ki so bila v času delovanja Marka Terseglava samoumevni del raziskovanja in ohranjanja pričevalnosti izročila in njegovega spreminjanja. Stanje, v katerem se je kljub zavzetemu delu raziskovalk in raziskovalcev znašel inštitut, je nasledek financiranja raziskovanja: znanstveno delo že več kot dve desetletji usmerjata projektno in programsko financiranje, ki sta povsem nadomestila stabilni način financiranja inštitutov. To kroji usodo ne le inštitutov in sodelavcev, temveč določenih vej znanosti nasploh.

Takšno financiranje danes usmerja znanost v njenih temeljih. In pri tem ostajajo prezrta pomembna področja disciplin ali discipline v celoti. Uspešnost pri razpisih za raziskovalne projekte, izbrane s sitom tujih ocenjevalcev, ni vedno usklajena s potrebami družbe, kar je v odzivih na projekte Glasbenonarodopisnega inštituta v zadnjih letih še posebej opazno, še manj pa s potrebami same vede. Položaj inštituta je toliko težji tudi zato, ker folkloristika v času oblikovanja raziskovalnih področij kljub prizadevanjem ni uspela dobiti samostojnega

raziskovalnega polja in je ostala povezana z etnologijo. Inštituti, ki pokrivajo tržno nezanimiva raziskovalna področja, vendar temeljna za našo narodno prepoznavnost, tako svoje vztrajanje pri raziskovalski usmeritvi lahko plačajo z lastno finančno obsodbo.

Zbir razprav, s katerimi smo se spomnili 70. obletnice Marka Terseglava, tako zaznamuje čas, ko smo se v Glasbenonarodopisnem inštitutu ob vsej vpetosti v iskanje projektov morali odločiti tudi za radikalnejše zategovanje že zategnjenih pasov. V nasprotju s časom, ki ga je zaznamovala raziskovalna navzočnost Marka Terseglava, vemo, da inštitutu tudi v bodoče zagotavljata obstoj le uspešnost pri prijavih projektov in v zadostni meri financiran raziskovalni program. Ta iztočnica pa ne vabi k praznovanju, temveč k premisleku, ki bi moral biti slišan tudi zunaj prostorov folklorističnega raziskovanja.

***

THE DISTANCES OF FOLKLORE EXPLORATIONS OR THE TIMES INFLUENCED BY MARKO TERSEGLAV

This issue of *Traditiones* pays a scholarly and personal tribute to the Slovenian folklore specialist Marko Terseglav upon his seventieth birthday. This tribute symbolically points to the expansion of worlds that has accompanied Marko Terseglav's life and reflects on the impact of folklore explorations: the diverse collection of articles² focuses primarily on how deep our predecessors' research traces are and how folklore studies have influenced Slovenian society after decades of folklore research.

We commemorate Marko Terseglav's seventieth birthday at a time of great conceptual distances, both those within folklore studies and those connecting folklore studies with similar disciplines, or distinguishing it from them. This is a time of conceptual disparities, in which some consider folklore studies to be yesterday's news, whereas others would like to use it to fence in our living spaces in today's world of increasing superficiality. Moreover, those who provide sustenance for researchers limit their research opportunities in line with the current situation in Slovenian academia, especially the humanities (and thus also folklore studies), and especially at the Ljubljana Institute of Ethnomusicology.

The period that was marked by Marko Terseglav's presence and work in Slovenian folklore studies offered freer conceptual worlds to researchers—not only those that outlined the discipline's horizons, but also those within an individual's horizons. This freedom offered

² The authors Marija Klobčar, Marjetka Golež Kaučič, Marjeta Pisk, Rebeka Kunej in Drago Kunej acknowledge the financial support from the Slovenian Research Agency (research core funding No. P6-0111)

relaxed creativity to Marko Terseglav: in his work as a researcher and teacher he invisibly overcame the distances between researchers and those studied, between academic work and its reception in public, between the seriousness of research worlds and the informality that gently opens doors.

He began studying the Slovenian song tradition at a time when this tradition as well as its impact in society were fading against the backdrop of improved living standards and the atmosphere of more liberal everyday speech: he started working for the Institute of Ethnomusicology in 1972, after graduating from the Ljubljana Faculty of Arts' Slavic Studies Department. That was also the year when the institute—an independent unit up until then—was converted into the “Ethnomusicology Section of the Slovenian Academy of Sciences and Arts' Institute of Slovenian Ethnology” (Kumer 2000: 25). This change provided better opportunities for interdisciplinarity even in areas perceived as more traditional, which is an approach that Slovenian ethnology was striving for at that time.

In the 1970s, traditionality, as inscribed in the work of the Institute of Ethnomusicology, was placed within the context of efforts to study urban culture and the working class that were characterized by the two-way influences between villages and towns. Marko Terseglav not only responded to these efforts, but also actively shaped them, for which room was offered increasingly more evidently by the Slovenian Ethnological Society. The importance of this society, which transcended the dividing lines between ethnology and folklore studies set in Yugoslavia, and the conclusions presented at the only joint congress of Yugoslav ethnologists and folklore specialists in 1983, are discussed in this volume by Marjeta Pisk. In addition to analyzing social networks, her article also points to Marko Terseglav's role, while highlighting that the various social networks of researchers within the same discipline reflect both the cultural-historical conditions of a given period and the choices made by individual researchers or institutions.

Choices, facilitated by broadly open research opportunities, also directed Marko Terseglav's research. They were connected with outlining the horizons of modern folklore studies evident from the volume *Ljudsko pesništvo* (Folk Poetry, Terseglav 1987) in the *Literarni leksikon* (Literary Encyclopedia) series, and paused at renewed reflections on the early interests in Slovenian folk songs or its popularization. Within this context, Marko Terseglav, in addition to Stanko Vraz (1982a), also evaluated the work of France Prešeren (1995) and Fran Levstik (1982b), but his main interest was Karel Štrekelj's work as the editor of the collection *Slovenske narodne pesmi* (Slovenian Folk Songs, 1984a). He looked for similarities and differences between Štrekelj's views and those of Matija Murko (1995a), and used a critical approach expressed by his term “Štrekelj syndrome” to critique especially the way songs were selected (2001). Marjeta Pisk's reflections from the perspective of social embeddedness in her article “Socialne mreže v folklorističnem raziskovanju” (Social Networks in Folklore Research) complement these assessments from the perspective of Karel Štrekelj's embeddedness in the conceptual worlds of his time (Pisk 2017).

The history of folklore studies conceptualization in Slovenia shows a constant need for rethinking previous research paths and taking new ones. Marija Klobčar's article "Vloga Emila Korytko pri spoznavanju slovenskih pesemskih praks" (Emil Korytko's Role in Examining Slovenian Song Practices) (Klobčar 2017) draws attention to the overlooked aspects of the paths trodden, paying special attention to Korytko's role in popularizing Slovenian folk songs and placing them within the context of forming connections between the Slavs. This article assesses Korytko's work as the editor of the collection *Slovenske pesmi krajnskega naróda* (Slovenian Songs of the Carniolan People), analyzes Korytko's observations on the Slovenian song practices that were devalued by Vraz's reviews and overlooked by Slovenian folklore studies, and highlights Korytko's plans to publish Slovenian folksong melodies.

It was also because of Korytko's plans being left unrealized that the beginnings of folklore studies in Slovenia were more connected with words as the bearers of song tradition than they would have been otherwise. The emphasis on the lyrics also largely originated from literary studies or philology as the bases of folklore studies. Marko Terseglav was also aware of these connections. At the end of the twentieth century, song tradition, which Terseglav referred to as "oral literature" in his theoretical discussions, was often incorporated into interdisciplinary reflections (Terseglav 1984b), and the relation between folk and literary poetry also received increasing attention.

The interconnections with the literary-studies perspectives that also occupied Marko Terseglav (2004) are discussed in this volume by Marjetka Golež Kaučič and Maruša Brozovič. Marjetka Golež Kaučič's article "Pomembnost besedila: Detomorilka – iz življenja v pesem in leposlovje" (The Importance of Lyrics: The Infanticide: From Life into Song and Fiction) focuses on a rare ballad type created in the urban environment: the "Obsojena detomorilka" (Condemned Infanticide) ballad type. It complements Zmaga Kumer's (1990) findings on this ballad, which was created in the second half of the eighteenth century in Ljubljana, with a textual analysis of the song based on findings from other disciplines, while also evaluating the importance of its text in relation to its context and texture. By comparing the attitudes toward women in extremis that broke the law, it provides a comparison with the wider European environment and elucidates later literarizations of this motif (Golež Kaučič 2017).

In her article "Marijina podoba v slovenskih legendarnih in nabožnih ljudskih pesmih" (Depictions of the Virgin Mary in Slovenian Legendary and Religious Folk Songs), which makes equal use of both folklore and literary studies methods, Maruša Brozovič explores the Mother of God's depictions in these types of songs, focusing on both her human characteristics and divine dimensions. Examining the connections between folk and individual creativity, she finds that intertextuality is not explicit, even though some poets draw their material from folk tradition (Brozovič 2017).

Literary spaces, which are present in this volume through intertextual emphases, did in fact shape Marko Terseglav's cognitive world, but they gradually gave way to other views, especially ethnological ones (Terseglav 1979). These were evident from his underlining the

importance of bearers of song tradition (Terseglav 1982), whereas broader views opened up room for exploring modern recreations and introductions of song tradition into the urban environment. By providing advice to the re-creators of Slovenian folksong tradition, Terseglav helped carry Slovenian folk songs into today's mindset and experiential world, and offered the forgotten songs a chance to once again be heard in a modern guise. In the process, he responded to the need and influence of individual or group folk song singers, as well as the impacts of mass culture.

Transcending boundaries was the invisible element that guided Marko Terseglav's research and public presence in general. His reflections even extended into the evaluation of identities, including national ones. He problematized the boundaries of that era's fixation on national self-sufficiency by exploring Serbian and Croatian songs in White Carniola: in his work *Uskoška pesemska dediščina Bele krajine* (Song Heritage of the Uskoks in White Carniola, 1996) he went beyond the nationally outlined worlds in which the Slovenian folklore studies concepts had originated and intertwined.

White Carniola, which researchers of song and music tradition have taken interest in ever since the mid-nineteenth century, continues to encourage new examinations of not only its own heritage, but also the interest in it. Marko Terseglav's research attachment to White Carniola is highlighted by two articles: one analyzes the records on dance heritage in this region and the other provides an overview of audio records. Rebeka Kunej's article "Spreminjajoči se teksti in konteksti velikonočnega plesa v Metliki" (The Changing Texts and Contexts of the Easter Dance Ritual in Metlika) (Kunej R. 2017) reflects on the influences of stage performances, focusing on the textual and contextual changes in Easter dances and games in Metlika (unique because they combined singing and dancing), and the role of individuals and general sociopolitical conditions in changing stage performances.

Marko Terseglav's research of White Carniola also dictated the content of Drago Kunej's article "Pesemsko izročilo Bele krajine na zgodnjih terenskih posnetkih" (Early Field Recordings of Traditional Songs in White Carniola) (Kunej D. 2017). Based on a comprehensive analysis of audio recordings made in White Carniola to date, it provides a summary of the part of research interest in this soundscape that has preserved its sound image using the most direct method: audio recordings. The article presents the circumstances of three early field recordings, analyzes the repertoire recorded and the recording conditions, and examines the importance of the recorded material for research.

White Carniolan soundscapes were also explored by Marko Terseglav, who produced the CDs *Bela Krajina in Kostel. Zvočni primeri izvorne ljudske glasbe* (White Carniola and Kostel: A selection of original recording of traditional music; Bela krajina in Kostel 2008), *Pjevaj mi, pjevaj, sokole. Uskoška pesemska dediščina Bele krajine* (Sing to me, sing, falcon. Song heritage of the Uskoks in White Carniola; Terseglav & Kunej 2010), and *Bog daj dobro leto. Ljudska pesemska dediščina Adlešičev* (May God grant you a good year. Folksong heritage from Adlešiči; Kunej & Terseglav 2011), which were released in reference to this

region as part of the collection *Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta* (From the Archives of the Institute of Ethnomusicology).

The boundaries of White Carniola can be clearly perceived in the audio recordings, but Marko Terseglav's work also frequently broadened the moral and aesthetic boundaries of folklore research. His publication of the collection *Klinček lesnikov* (Crabapple Prick) unveiled the creative traces that had been often suppressed until then, but he enjoyed exploring them (Terseglav 1981). These traces were also summarized in the study "Erotične nagajive in kvantarske pesmi" (Erotic Jocular and Gossip Songs) published as part of the collection *Tri prste pod popkom* (Three Inches Below the Bellybutton, 2006). This light touch, with which he tackled themes that had been unexplored until then, meant that he was always able to obtain a response from his interlocutors and place Slovenian folklore studies under the public spotlight—not only because of his openness, but also because he filled the research spheres of Slovenian folklore studies and ethnology with humor, which knows no borders.

The playfulness reflected in Marko Terseglav's research cannot be traced in this volume. This is not because the researchers find humor-related topics alien or redundant, but because the circumstances directing their work all too quickly suppress any relaxed thoughts of more liberal research worlds. The Institute of Ethnomusicology has been grappling with the repercussions of the current research (non-)support model that has proved fatal for basic research. Due to this model, some fields of work have come to a complete standstill, including field recordings, which during Terseglav's active career were a necessary part of studying and preserving the testimony of tradition and its changes. The situation in which the institute has found itself, despite the committed work of its researchers, is a consequence of the research funding policy: for more than two decades, research has been directed by project- and program-based funding, which has completely replaced the previous stable method of funding institutes. This determines the fates of not only institutes and their researchers, but also entire disciplines.

This funding policy now influences research at its very foundations, overlooking important areas of individual disciplines or even entire disciplines. Success at public calls for financing research projects, in which projects are selected by international juries, is not always in tune with the needs of society, which in recent years has been especially evident from the responses to the projects proposed by the Institute of Ethnomusicology, and even less so with the needs of the discipline itself. In addition, the institute's situation is the more difficult because at the time of individual research disciplines' formation, folklore studies failed to obtain an independent research field, despite the efforts made, and thus remained connected with ethnology. Institutes that cover research areas that do not have market appeal, but are still vital for national identity, thus end up paying for persevering in their research orientation with a financial "death sentence."

The collection of articles dedicated to Marko Terseglav's seventieth birthday is thus marked by the present reality, in which despite its efforts in seeking funding for its research

projects, the Institute of Ethnomusicology has been forced to tighten its belt even more. In contrast with the times influenced by Marko Terseglav's research activity, we are aware that the institute can only survive through successful project applications and a sufficiently funded research program. Hence, this cue calls not for celebration, but a reflection that should also be heard outside folklore studies.

REFERENCE / REFERENCES

- Bela Krajina in Kostel. 2008. *Bela Krajina in Kostel: Zvočni primeri izvorne ljudske glasbe = White Carniola and Kostel: A selection of original recording of traditional music*. Ljubljana: ZRC SAZU, Glasbenonarodopisni inštitut = SRC SASA, Institut of Ethnomusicology in/and Založba ZRC = ZRC Publishing.
- Brozovič, Maruša. 2017. Marijina podoba v slovenskih legendarnih in nabožnih ljudskih pesmih. *Traditiones* 46 (3): 87–101. DOI: 10.3986/Traditio2017460304
- Golež Kaučič, Marjetka. 2017. Pomembnost besedila: Detomorilka – iz življenja v pesem in leposlovje. *Traditiones* 46 (3): 33–85. DOI: 10.3986/Traditio2017460303
- Klobčar, Marija, 2017. Vloga Emila Korytka pri spoznavanju slovenskih pesemskih praks. *Traditiones* 46(3): 19–32. DOI: 10.3986/Traditio2017460302
- Kumer, Zmaga. 1990. Odsev resničnosti v baladi o obsojeni detomorilki. V:/In: Ferdo Šerbelj (ur./ed.), *Zbornik občine Slovenska Bistrica: Zv. 2*. Slovenska Bistrica: Skupščina občine: Kulturna skupnost, 403–409.
- Kumer, Zmaga. 2000. Ustanovitev in razvoj do jeseni leta 1999. V:/In: Marko Terseglav (ur./ed.), *65 let Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU: 1934–1999*. Ljubljana: ZRC SAZU, Založba ZRC, 11–26.
- Kunej, Drago in/and Marko Terseglav. 2011. *Bog daj dobro leto: Ljudska pesemska dediščina Adlešičev = May God grant you a good year: Folksong heritage from Adlešiči*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Kunej, Drago. 2017. Pesemsko izročilo Bele krajine na zgodnjih terenskih posnetkih. *Traditiones* 46 (3): 143–171. DOI: 10.3986/Traditio2017460307
- Kunej, Rebeka. 2017. Spreminjajoči se teksti in konteksti velikonočnega plesa v Metliki. *Traditiones* 46 (3): 123–142. DOI: 10.3986/Traditio2017460306
- Pisk, Marjeta. 2017. Družbene mreže v folklorističnem raziskovanju. *Traditiones* 46 (3): 103–121. DOI: 10.3986/Traditio2017460305
- Terseglav, Marko. 1979. Odsev socialnega porekla zapisovalcev v njihovem delu. V:/In: Mirko Ramovš in/and Janez Bogataj (ur./ed.), *Zbornik 24. kongresa ZDFJ 1977 v Piranu*. Ljubljana: Slovensko etnološko društvo, 220–225.
- Terseglav, Marko. 1981. *Klinček lesnikov*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Terseglav, Marko. 1982. *Pevski programi in njihovi nosilci*. V:/In: Cvjetko Rihtman (ur./ed.), *Rad 27. kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije, Banja Vručica - Teslić 1980*. Sarajevo: Udruženje folklorista Bosne i Hercegovine, 457–468.
- Terseglav, Marko. 1982a. Stanko Vraz in slovensko romantično gibanje za ljudsko pesem. V:/In: Janez Bogataj idr./et al (ur./eds.), *Zgodovinske vzporednice slovenske in hrvaške etnologije 1: Zbornik posvetovanja slovenskih in hrvaških etnologov ob 130-letnici smrti Stanka Vraza, Ormož 18.-19. 11. 1981*. Ljubljana: Oddelek za etnologijo na Filozofski fakulteti (Knjižnica Glasnika Slovenskega etnološkega društva; 8), 25–36.

- Terseglav, Marko. 1982b. Levstik in ustno slovstvo. *Glasnik Slovenskega etnološkega društva* 22 (1): 11–12, 21–22.
- Terseglav, Marko. 1983. Težnje v povojni slovenski folkloristiki. V:/In: Janez Bogataj in/and Marko Terseglav (ur./eds.), *Zbornik 1. kongresa jugoslovanskih etnologov in folkloristov, Rogaška Slatina, 5.–9. 10. 1983*. Ljubljana: Slovensko etnološko društvo (Knjižnica Glasnika SED; 10/1), 176–202.
- Terseglav, Marko. 1984a. Štrekljeva zbirka ljudskih pesmi ob prelomu stoletja. *Etnološka tribina* 13/14 (6/7): 117–125.
- Terseglav, Marko. 1984b. Nekateri problemi interdisciplinarnega raziskovanja ustnega slovstva. *Glasnik Slovenskega etnološkega društva* 24 (3): 53–55, 63.
- Terseglav, Marko. 1987. *Ljudsko pesništvo*. Ljubljana: Državna založba Slovenije (Literarni leksikon; 32).
- Terseglav, Marko. 1995a. Prešernovo delo za slovenske ljudske pesmi. V:/In: Marija Stanonik (ur./ed.), *Slovstvena folklor*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 109–124.
- Terseglav, Marko. 1995b. Štrekljev in Murkov pogled na ljudsko pesništvo. V:/In: Rajko Muršič, Mojca Ramšak in/and Monika Kropelj (ur./eds.), *Razvoj slovenske etnologije od Štreklja in Murka do sodobnih etnoloških prizadevanj: Zbornik prispevkov s kongresa, Ljubljana, Cankarjev dom, 24.-27. oktober 1995*. Ljubljana: Slovensko etnološko društvo: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete (Knjižnica Glasnika SED; 23), 38–44.
- Terseglav, Marko. 1996. *Uskoška pesemska dediščina Bele krajine*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU (Zbirka ZRC; 11).
- Terseglav, Marko. 2001. Štrekljev sindrom. *Traditiones* 30 (1): 201–220. Dostopno na:/Available at: <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-QGCLYWWD/64001b0b.../PDF>
- Terseglav, Marko. 2002. Šalo na stran in šala kot kratka oblika ustnega slovstva. *Traditiones* 31 (2): 55–83.
- Terseglav, Marko. 2004. Folkloristika in literarna veda ali esej o ločitvi. *Traditiones* 33 (2): 17–45. DOI: <http://dx.doi.org/10.3986/Traditio2004330201>
- Terseglav, Marko. 2006. Erotične nagajive in kvantarske pesmi. V:/In: Marko Terseglav, *Tri prste pod popkom: Slovenske ljudske erotične, nagajive in kvantarske pesmi*. Ljubljana: DZS, 3–7.
- Terseglav, Marko in/and Drago Kunej. 2010. *Pjevaj mi, pjevaj, sokole: Uskoška pesemska dediščina Bele krajine = Sing to me, sing, falcon: Song heritage of the Uskoks in White Carniola*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.